

Китоби Дониёл — Рақами Панҷоҳу Панҷ

Кушодани гилеми нубувватӣ: Ваҳйи Ҷабраил ба Дониёл

Jeff Pippenger

2024-01-19

Ҷабраил назди Дониёл омад, баъд аз он ки ӯ ҳафтод соли асоратро аз нубуввати Ирмиё, ва қасам ва лаънати Мӯсо фаҳмида буд.

Дар соли аввали подшоҳии ӯ, ман, Дониёл, аз рӯи китобҳо шумораи солҳоро фаҳмидам, ки дар бораи онҳо каломи Худованд ба Ирмиёи набӣ омада буд, ки ӯ ҳафтод солро дар вайрониҳои Уршалим ба анҷом хоҳад расонд.... Оре, тамоми Исроил аз шариати Ту таҷовуз карданд, ҳатто дур шуданд, то ки ба овози Ту итоат накунад; бинобар ин лаънат бар мо рехта шудааст, ва қасаме ки дар шариати Мӯсо, бандаи Худо, навишта шудааст, зеро ки мо бар зидди ӯ гуноҳ кардаем. Ва ӯ суҳанони Худо, ки бар зидди мо ва бар зидди доварони мо, ки моро доварӣ мекарданд, гуфта буд, устувор гардонд, ба он ки бар сари мо мусибати бузурге овард; зеро дар зери тамоми осмон он чи бар Уршалим омадааст, монанди он ба ҷо оварда нашудааст. Чунон ки дар шариати Мӯсо навишта шудааст, тамоми ин мусибат бар сари мо омадааст; вале мо пеши Худованд Худои худ дуо наовардем, то аз гуноҳҳои худ бозгардем ва ҳақиқати Туро дарк намоем. Бинобар ин Худованд бар ин мусибат бедор буд ва онро бар сари мо овард; зеро Худованд Худои мо дар ҳамаи аъмоле ки мекунад, одил аст; зеро мо ба овози ӯ итоат накардем. Дониёл 9:2, 11–14.

Каломе, ки Дониёл истифода бурд ва ба «қасам» тарҷума шудааст, ҳамон каломест, ки Мӯсо дар Левитӣ бисту шаш истифода бурд ва ба «ҳафт бор» тарҷума шудааст. Хоҳар Уайт ба мо хабар медиҳад, ки дар боби нӯҳум Дониёл мекӯшид муносибати миёни давраи ҳафтодсолаи Ирмиё ва давраи ду ҳазору сесад солро дарк намояд. Дар боби ҳаштум ба Ҷабраил амр дода шуда буд, ки рӯёи ду ҳазору сесад рӯзро ба Дониёл фаҳмонад, ва Ҷабраил хангоми бозгаштанаш дар боби нӯҳум кори худро ба анҷом мерасонад ва ба Дониёл хабар медиҳад, ки он ду рӯёро, ки мавзӯи бобҳои ҳафтум, ҳаштум ва низ нӯҳум буданд, дар зехни худ аз ҳам ҷудо намояд. Он ду рӯё мавзӯи «афзоиши дониш» мебошанд, ки дар соли 1798 муҳрашон кушода шуд.

Ҳафтод соли Ирмиё ва «лаънат»-и Мӯсо ҳар ду рамзҳои «ҳафт замон» мебошанд, чунон ки дар «қасами» Мӯсо тасвир ёфтааст, аммо Ҷабраил мехоҳад тақсимбандии давраи ду ҳазору сесадсоларо баён намояд. Онро танҳо ҳамон вақт дуруст метавон тақсим кард, ки муносибати рӯё («chazon») дар бораи поймолшавӣ ва рӯё («mareh») дар бораи зуҳур дуруст аз ҳам ҷудо карда шавад. Ҷабраил бо муайян кардани он оғоз намуд, ки барои яҳудиён як давраи озмоишии чорсаду навад сол дода шудааст. Он давра ҳамон давраи чорсаду навадсолаи исён буд, ки ҳафтод соли асоратро ба вучуд оварда буд.

Калимаи «муқаррар шудааст» дар ояти бисту чаҳорум ба давраи ишора мекунад, ки аз содир шудани фармони сеюм дар соли 457 то милод оғоз ёфта, то сангсор шудани Истефанус дар

соли 34 пас аз милод идома меёбад; аммо калимаи «муқаррар шудааст» дар оятҳои бисту шаш ва бисту ҳафт қудратҳои вайронгару харобкунандаи бутпарастӣ ва папагариро муайян мекунад.

Ва баъд аз шасту ду ҳафта Масеҳ нест карда хоҳад шуд, вале на барои ҳудаш; ва қавми он сарваре ки хоҳад омад, шаҳр ва муқаддасгоҳро вайрон хоҳанд кард; ва анҷоми он бо тӯфон хоҳад буд, ва то охири ҷанг вайрониҳо муқаррар гардидаанд. Ва ӯ аҳдро бо бисёрон барои як ҳафта устувор хоҳад гардонид; ва дар миёнаи ҳафта қурбонӣ ва ҳадияро боз хоҳад дошт, ва ба сабаби фарогирии зиштиҳо онро вайрон хоҳад кард, то ба анҷоми комил; ва он чи муқаррар шудааст, бар вайроншуда фурӯ хоҳад рехт. Дониёл 9:26, 27.

Ҷабраил ба Дониёл хабар медиҳад, ки «баъд аз он ки» «Масеҳ» «бурида шавад», «қавми он мире, ки хоҳад омад, шаҳр ва муқаддасгоҳро вайрон хоҳанд кард». Руми бутпараст «шаҳр ва муқаддасгоҳ»-ро дар муҳосирае, ки маҳз сею ним сол, аз соли 66 то 70 милодӣ, давом кард, вайрон намуд. Ҷабраил муайян месозад, ки «охири ҷанг» «бо тӯфон» хоҳад буд, ва он ҷанг аз «вайрониҳо» иборат хоҳад буд. Он ҷанге, ки бар зидди Ерусалим ва муқаддасгоҳ ба анҷом расид, ҳамон поймолшавие буд, ки ба василаи бутпарастӣ ва папизм анҷом ёфт. Қудрати бутпарасте, ки дар оғоз Ерусалимро вайрон мекард, Бобил буд, вале қудрати бутпарасте, ки онро баъд аз маслӯб шудани Масеҳ вайрон кард, Руми бутпараст буд. Аммо ҷанг бар зидди муқаддасгоҳ ва лашкар ба василаи ду қудрати вайронгар анҷом ёфт, ва дуввумини он ду қудрати вайронгар дар Навиштаҳо папагӣ аст.

Папагарӣ он қудратест, ки ҳамчун «тозиёнаи обхез» муаррифӣ шудааст; он ҳамон қудратест дар ояти чихилуми Дониёл ёздаҳ, ки «туғён мекунад ва убур менамояд». Поймолшавии Ерусалим, ки бо Бобил оғоз ёфт ва бо он халқи оҳанине, ки, чунон ки Мусо дар Такрори Шариат тасвир кардааст, суҳанони торик мегуфт, идома ёфт, сипас аз ҷониби папагарӣ пайравӣ карда шуд. То поёни ин поймолшавӣ «вайрониҳо» «муайян шуда буданд». Дар ояти бисту ҳафтум, Масеҳ аҳдро бо бисёрон барои як ҳафта устувор мегардонад. Дар миёнаи он ҳафта, низоми қурбонии заминӣ қатъ мегардид, зеро Масеҳ хизмати қоҳини аъзами Худро дар муқаддасгоҳи осмон оғоз кард. Ба сабаби нофармонии яҳудиён дар давраи имтиёзноке, ки барои онҳо ҷудо карда шуда буд, муқаддасгоҳ ва шаҳр мебоист боз хароб гардонда шаванд.

Оят мегӯяд: «ва ба сабаби густариши макрӯҳот вай онро вайрон хоҳад кард, ҳатто то анҷом; ва он чи муайян гардидааст, бар вайрона рехта хоҳад шуд». Вақте ки яҳудиён билохира пиёлаи муҳлати имтиҳонии худро то лабрес пур карданд, шаҳр ва муқаддасгоҳ бояд то анҷоми ҷанг вайрона мемонданд. Дар «анҷом»-и поймолшавӣ дар соли 1798, «муайян гардида буд», ки папагӣ зарбаи марговар хоҳад гирифт. Сипас шаҳр ва муқаддасгоҳ мебоист барқарор ва аз нав бино карда шаванд, чунон ки ба таври рамзӣ нишон дода шуд, вақте ки яҳудиён зеро се фармон аз Бобили воқеӣ берун омаданд.

То анҷоми он ҷанг Ерусалим бояд зеро поймолшавии қудрати папагӣ қарор мегирифт. Давраҳои нубувватие, ки давраҳои мутафовитро дар дохили дуву се сад сол ташкил медиҳанд, фақат он гоҳ дуруст фаҳмида мешаванд, ки муносибати рӯёи поймолшавии

ҳафтодсола бо рӯёи барқароршавии муқаддасгоҳ ва лашкар дар робита фаҳмида шавад. Рад кардани рӯёи парокандашавии лаънати Мӯсо, рад кардани рӯёи гирдоварист. Рӯёи ҳафтодсола рӯёи парокандагист. Рӯёи дуву се садсола рӯёи гирдоварист. Рӯёи ҳафтодсола рӯёи «chazon»-и парокандагист, ва рӯёи дуву се садсола рӯёи «mareh»-и гирдоварист.

Пас, он чиро Худо ба ҳам пайваستاаст, инсон чудо насозад. Марқӯс 10:9.

Ин ду рӯё ба таври набувватӣ бо ҳам пайваста шудаанд, ва рад кардани яке аз онҳо рад кардани ҳар дуи онҳост. Ин воқеият нишон медиҳад, ки сарфи назар аз он ки адвентизм иддао мекунад пешгӯии ду ҳазору сесад солро нигоҳ медорад, онҳо сутуни марказии адвентизмро рад кардаанд, ҳамон гуна яқин, ки «ҳафт замон»-ро дар соли 1863 рад карданд. Оё яҳудиён даъво намекарданд, ки шариати Худоро риоя мекунанд? Оё Исроили қадим даъво намекард, ки дар интизори Масеҳ аст? Агар ба Каломи Худо устувор набошад, иқрор ҳеҷ арзише надорад.

Пайравони Миллер дар ниҳоят 22 октябри соли 1844-ро ҳамчун анҷоми давраи ду ҳазору сесад рӯз муайян карданд, аммо фаҳмиши онҳо маҳдуд буд. Танҳо баъд аз ноумедии бузург нур дар бораи қудсгоҳи осмонӣ ва зуҳури Масеҳ дар Қудси қудсҳо дар он сана ошкор гардид. Танҳо баъд аз он сана онҳо паёми фариштаи сеюм ва шариати Худоро диданд.

Худованд қасд дошт нури нубувватиро, ки бо ду ҳазору сесад сол иртибот дошт, афзун гардонад; ва дар соли 1856 ӯ дарро барои нури минбаъда боз кард, ва дар тӯли ҳафт соли баъдӣ адвентизм он дарро баст. Танҳо баъд аз 11 сентябри соли 2001 буд, ки Худованд толибони нубувватро боз ба мақолаҳои Ҳайрам Эдсон раҳнамоӣ кард, ва нури «ҳафт замон» бори дигар ба афзудан оғоз намуд.

Бо рад кардани дидани муносибати байни пешгӯии дуву се сад сола ва пешгӯии ду ҳазору панҷсаду бистсола, адвентизм 22 октябри соли 1844-ро ба таври маҳдуд ва нопурра дарк кард.

Пас аз он ки С. С. Сноу санаи маслубшавиро ба таври қатъӣ муайян кард, санаи 22 октябри соли 1844 маълум гардид.

Пас бидон ва бифаҳм, ки аз вақти баромадани фармон барои барқарор кардан ва бино намудани Ерусалим то Масеҳи Сарвар ҳафт ҳафта ва шасту ду ҳафта хоҳад буд; кӯча аз нав бино хоҳад шуд, ва девор низ, ҳатто дар замонҳои пурушӯб. Ва баъд аз шасту ду ҳафта Масеҳ қатъ карда хоҳад шуд, вале на барои Худ; ва қавми он сарваре ки хоҳад омад, шаҳр ва муқаддасгоҳро вайрон хоҳанд кард; ва анҷоми он бо сел хоҳад буд, ва то охири ҷанг харобиҳо муқаррар гардидаанд. Ва ӯ аҳдро бо бисёрон барои як ҳафта устувор хоҳад кард; ва дар миёнаи ҳафта ӯ қурбонӣ ва ҳадияро боз хоҳад дошт, ва бар боли зиштиҳо вай онро хароб хоҳад кард, ҳатто то ба анҷом, ва он чи муқаррар шудааст бар харобшуда рехта хоҳад шуд. Дониёл 9:25–27.

Миллериён санаи дурусти маслубшавиро дарёфтанд, ва сипас анҷоми давраи ду ҳазору сесад сол муайян карда шуд. «Масеҳ нест карда мешавад» дар «миёни ҳафта», ки дар он

Масех «аҳд»-ро тасдиқ кард, ба сабаби он ки яҳудиён пиёлаи муҳлати имтиҳонии худро то лабрез пур карданд, чунон ки бо «пахншавии қабоҳатҳо» ифода ёфтааст, низ муайян карда шуд. Салиб он аломати таърихӣ гардид, ки барои шинохтани паёми Фарёди Нимашаб зарурӣ буд.

Бо вучуди нуре ки дар оятҳое ҷойгир буд, ки чунин зоҳиршавии пуркудрати кудрати Худоро ба вучуд оварданд, миллериён ҳеҷ гоҳ ба фаҳмиши он оятҳо, ки бо хоҳиши Дониёл барои дарк кардани робитаи миёни он ду рӯёё ифода ёфта буд, нарасиданд. Ҳафтае ки дар он Масех аҳдро тасдиқ кард, ба ду давра чудо мешуд, ки онро баъдтар Хоҳар Уайт ҳамчун ифодакунандаи хизмати шахсии Масех ба муддати сеюним сол ва пас аз он хизмати Ё, тавре ки ба воситаи шогирдон намоёндагӣ мешуд, муайян намуд. Онҳо диданд, ки аломати таърихии салиб тақягоҳе гардид барои муайян кардани санаи 22 октябри соли 1844, аммо наиданд, ки он ҳамчунин маркази ду давраи яксони сеюнимсола буд ва ба ин тартиб «ҳафт замон»-ро ифода мекард, ки Худо ба воситаи Мусо онро «мочарои аҳди Худ» номида буд.

Пас Ман низ бар хилофи шумо рафтор хоҳам кард, ва шуморо барои гуноҳхоятон боз ҳафт баробар ҷазо хоҳам дод. Ва шамшереро бар шумо хоҳам овард, ки интиқоми аҳди Маро хоҳад гирифт; ва ҳангоме ки дар дохили шаҳрҳои худ гирд оед, ваборо миёни шумо хоҳам фиристод; ва шумо ба дасти душман таслим карда хоҳед шуд. Ибодат 26:24, 25.

Вақте ки Масех аҳдро бо бисёре тасдиқ менамуд, он ҳамон аҳде буд, ки бар сари он Ё бо яҳудиёни саркаш низоъ дошт. «Низои аҳди Ё» дар соли 723 то милод оғоз ёфт, вақте ки ашшуриён салтанати шимолиро ба асирӣ бурданд, ва сипас дар тӯли як ҳазору дусаду шаст рӯзи нубувватӣ бутпарастӣ Исроили воқеиро поймол кард. Пас аз он поймолкунӣ боз як ҳазору дусаду шаст рӯзи нубувватӣ фаро расид, ки дар он папизм Исроили рӯхониро поймол намуд.

Ҳафтаи нубувватие, ки дар он Масех аҳдро тасдиқ намуд, ба иҷрои рӯёёи ду ҳазору сесад сол, ҳамчунин рӯёёи ду ҳазору панҷсаду бист солро низ ифода мекард. Миллериён аз нубуввати ду ҳазору сесад сол ба қадре дарк карданд, ки тавонистанд паёми Нидои Нимашабро дуруст эълон намоёнд, аммо онҳо интиҳоб карданд, ки қисме аз нуреро, ки тафсири Ҷабраил дар боби нӯҳум барои расонидани он пешбинӣ шуда буд, рад кунанд.

Ҷабраил ба Дониёл дастур дода буд, ки ду рӯёёро дуруст чудо намоёнд (дар зехн аз ҳам тафриқ кунанд), ки бо «амр» ва «рӯёё» ифода ёфтаанд; ва дар иҷрои он машварат Хоҳар Уайт моро оғоҳ месозад, ки маҳз ҳамин бори асосии Дониёл буд, ҳангоме ки ӯ мекушид муносибати ҳафтод ҳафта (рамзи «ҳафт замон») ва ду ҳазору сесад солро дарк намоёнд.

Рад кардани таълимоти «ҳафт замон» аз ҷониби адвентизм онҳоро дар мавқее қарор дод, ки натавонистанд дарк намоёнд, ки давраи аввали чорсаду навад сол, ки аз ду ҳазору сесад сол чудо карда шуда буд, исёни аҳдро таҷассум менамуд, ки Мусо онро «низои аҳди Ё» меномад.

Ҳамчунин онҳоро аз дарк кардани он бозмедоштанд, ки маслубшавӣ дар миёни ҳафта на танҳо таърихро муайян мекард, балки ҳуди маркази ҷанҷоли Масеҳро бо нофармонии Исроил дар нури хуни аҳд муайян месохт. Онҳо нисбат ба ин ҳақиқат кӯр буданд, ки хуне, ки барои бисёрон бар салиб рехта шуд ва аҳди Ёро тасдиқ мекард, ҳамчунин аҳдери, ки дар Левиён бисту панҷ ва бисту шаш баён шудааст, тасдиқ мекард.

Исроили бостонӣ бар дӯши худ аҳде гирифтанд, ки дар он аҳдро чунин муайян карданд: «ҳар он чи Худованд гуфтааст, ба ҷо хоҳем овард», дар ҳоле ки тамоман огоҳ набуданд, ки аҳде, ки Масеҳ пешниҳод мекард, талаб менамуд, ки қонуни Ё бар дил навишта шавад. Таърифи фарисигароёнаи онҳо аз шартҳои аҳд онҳоро аз дарк кардан ва пазируфтани аҳди ҳақиқӣ боздошт.

Исроили муосир хуни салибро дар миёни ҳафта бо чунин истилоҳот муайян кардааст, ки ҳамон кӯриро барои Исроили муосир ба вучуд меоварад, ки бар Исроили қадим ҳангоми рад кардани Масеҳ ва эълон кардани он ки ҷуз Қайсар подшоҳе надоранд, омада буд.

Исроили муосир аз он воқеият кӯр аст, ки таърихе, ки Ҷабраил барои Дониёл баён кард, на танҳо тасдиқи аҳдро дар бар мегирад, балки инчунин парокандагиро низ, ки бар қасоне меояд, ки он аҳдро рад мекунанд; зеро оятҳо нишон медиҳанд, ки Руми бутпараст (он мире, ки бояд биёяд) шаҳр ва муқаддасгоҳро вайрон хоҳад кард, ва то охири ҷанг (ки муқаддасгоҳ ва лашкарро поймол кард) «вайрониҳо», ба шакли ҷамъ, муқаррар гардида буданд.

Дар он таърихе ки Масеҳ хуни Худро рехт то аҳдро бо бисёре тасдиқ намояд, он ду қудрати вайронгар — Руми бутпараст ва Руми папавӣ — ба таври мушаххас муайян карда мешаванд. Хуне ки бар салиб рехта шуд, ҳамон аст ки Масеҳ онро ба муқаддасгоҳи осмонӣ меорад, ва он рамзи кори Ёст, ки тавассути рӯёи «tareh»-и ду ҳазору сесад сол тасвир шудааст. Он таърих бо таърихи рӯёи «chazon»-и ду ҳазору панҷсаду бист сол дарҳам бофта шудааст, чунон ки тавассути он ду қудрати вайронгар ифода ёфтааст, ки муқаддасгоҳ ва лашкарро поймол мекарданд.

Ҳақиқатҳое, ки дар ҳоби Миллер ҳамчун ҷавохирот тасвир ёфта буданд, мисли офтоб дурахшон буданд, аммо нопурра буданд. Дар айёми охир, вақте ки Нидои Нимашаб ба ҳарфи аслиаш такрор мегардад, ҳамон ҷавохирот аз ҷониби «Марди ҳасуи хокрӯб» ба қуттии нави бузургтар андохта хоҳанд шуд, ва он гоҳ онҳо даҳ баробар дурахшонтар аз он чи дар ибтидо буданд, хоҳанд дурахшид. Онҳо ба санҷиши паёми ниҳони Нидои Нимашаб табдил меёбанд. Он ҷавохирот махсусан аз ҷониби ду шоҳиде, ки Ҷабакқуқ дар бораи онҳо нубувват карда буд, ҳамчун лавҳаҳо муайян карда шуданд. Вақте ки ду лавҳаи нақшаҳои пешоҳангони солҳои 1843 ва 1850 бар якдигар «хат бар хат» гузошта мешаванд, ҷавохироти Миллер ба таври мушаххас муайян карда мешаванд, ва бо ин роҳ он ҷавохирот паёми Нидои Нимашаби ниҳиро ифода мекунанд.

Аксари ҳақиқатҳое, ки бар он ду нақша ҷой доранд, нубувватҳоро тасвир мекунанд, ки то соли 1844 иҷро шудаанд, монанди муайян кардани ҳайвоноти Дониёл 7 ва 8. Сурати Дониёл 2 низ нишон дода шудааст. Баҳс дар бораи он ки кадомаш — Рум ё Антиохус Эпифан — рӯёро устувор месозад, дар он ҷо ҳаст. Ноумедии аввал ва вақти таъхири Ҷабакқуқ ва даҳ

бокира низ дар он чо ҳаст. Омадани фариштаи сеюм низ дар он қост, ҳамчунин мукаддасгоҳи осмонӣ. «Ҳамешагӣ» ҳамчун рамзи бутпарастӣ низ дар он қост. Ва, албатта, се Вайи Ислон низ дар он чо ҳастанд. Вақте ки онҳо бо ҳам оварда мешаванд, он нақшаҳо тасвири аз «афзоиши дониш»-ро пешкаш мекунанд, ки хангоми он Шери қабилаи Яхудо як ҳақиқати нубуввати аз мӯҳр мекушояд.

Ҳангоме ки баррасии худро оид ба рӯёи дарёи Ёлой ҳамчун рамзи дониши нубувватӣ, ки дар вақти поён, дар соли 1798, кушода гардид ва афзоиш ёфт, то ҷавоҳиротеро ташкил диҳад, ки дар қуттии нави бузургтари хоби Виллям Миллер ҷой гирифта буданд, ба анҷом мерасонем, мо ба ҳақиқи миллеритӣ, ки дар таърихи худ нокомил монда буданд, боз хоҳем гашт. Баъзе аз онҳо ба сабаби вақти таърихӣ, ки миллеритҳо дар он мезистанд, дар ҳолати нокомил боқӣ монданд, ва баъзеи дигар ба сабаби нофармонии онҳое нокомил монда буданд, ки аз ҳамқадам шудан бо нури пешравандаи фариштаи сеюм сарпечӣ карданд.

Мо ин мавзӯро дар мақолаи оянда идома хоҳем дод.

«Онҳое ки Худо онҳоро бо паём фиристодааст, фақат инсонанд, аммо хусусияти паёме ки онҳо мебаранд, ҷӣ гуна аст? Оё шумо чуръат хоҳед кард, ки аз огоҳӣ рӯй гардонед ё онҳоро сахл шуморед, азбаски Худо бо шумо машварат накард, ки ҷӣ чиз бартар доништа мешуд? Худо мардонро даъват мекунад, ки сухан хоҳанд гуфт, ки бо овози баланд нидо хоҳанд кард ва худро дарёф нахоҳанд дошт. Худо қосидони Худро бархезонд, то кори Ёро барои ин замон ба анҷом расонанд. Баъзеҳо аз паёми адолати Масеҳ рӯй гардонда, ба танкиди он мардон ва нуксонҳои онҳо пардохтаанд, зеро онҳо паёми ҳақиқатро бо тамоми латофат ва сайқале ки матлуб аст, баён намеkunанд. Онҳо ғайрати аз ҳад зиёд доранд, аз ҳад зиёд чиддӣ ҳастанд, бо аз ҳад зиёд қатъият сухан мегӯянд, ва он паёме ки метавонист ба бисёр ҷонҳои ҳаставу мазлум шифо, ҳаёт ва тасалли оварад, то андозае канор гузошта мешавад; зеро маҳз ба ҳамон андозае ки шахсони соҳибнуфуз дилҳои худро мебаранд ва иродаҳои худро дар муқобили он чи Худо гуфтааст бармехезонанд, ба ҳамон андоза хоҳанд кӯшид, ки шуоъи нурро аз қасоне бигиранд, ки дер боз барои нур ва барои қуввати ҳаётбахш орзу карда ва дуо гуфтаанд. Масеҳ ҳамаи суханони саҳт, мағрурона ва тамасхуромезеро, ки бар зидди хизматгори Ё гуфта шудаанд, ҳамчун бар зидди Худи Худ сабт кардааст.»

«Паёми фариштаи сеюм фаҳмида нахоҳад шуд, нуре ки заминро бо ҷалоли худ мунаввар хоҳад кард, аз ҷониби онҳое ки роҳ рафта дар ҷалоли афзояндаи онро рад мекунанд, нури козиб хонда хоҳад шуд. Коре ки метавонист анҷом дода шавад, ба сабаби беимонии радкунандагони ҳақиқат анҷомнофта боқӣ хоҳад монд. Аз шумо, ки ба нури ҳақиқат муқобилат мекунед, илтиҷо мекунем, ки аз роҳи қавми Худо канор равед. Бигзор нуре ки аз Осмон фиристода шудааст, бар онҳо бо шуоъҳои равшан ва устувор битобад. Худо шуморо, ки ин нур ба шумо расидааст, барои он гуна истифодае ки аз он мекунед, масъул медонад. Онҳое ки гӯш нахоҳанд дод, масъул доништа хоҳанд шуд; зеро ҳақиқат дар доираи дастрасии онҳо оварда шудааст, аммо онҳо фурсатҳо ва имтиёзҳои худро хор шумурданд. Паёмҳое, ки мӯҳрҳои тасдиқи илоҳиро доранд, ба қавми Худо фиристода шудаанд; ҷалол, шахомат ва адолати Масеҳ, ки пур аз некӯӣ ва ростист, пешниҳод гардидааст; пуррагии Илоҳият дар Исои Масеҳ дар миёни мо бо зебой ва

дилрабой баён шудааст, то ҳамаи онҳоеро, ки дилҳояшон бо таассуб баста набуд, мафтун созад. Мо медонем, ки Худо дар миёни мо амал кардааст. Мо дидем, ки чонҳо аз гуноҳ ба сӯи адолат рӯй оварданд. Мо дидем, ки имон дар дилҳои тавбакоршудагон аз нав зинда гардид. Оё мо мисли махавиёне бошем, ки пок карда шуданду ба роҳи худ рафтанд, ва танҳо яке бозгашт, то Худоро ҷалол диҳад? Бехтар он аст, ки аз неқӯии Ё нақл кунем ва Худоро бо дил, бо қалам ва бо овоз ситоиш намоем». Review and Herald, May 27, 1890.